Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Gäller 2026-09-14 – 2027-09-30:

Regnbågens förskola

:

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Varför Plan mot diskriminering och kränkande behandling? 3
Främja, förebygga och åtgärda: 3
Regnbågens vision, ansvar samt delaktighet: 4
Kommunens övergripande rutiner och åtgärder vid misstänkta kränkningar: 4
Upptäcka, anmäla, utreda och dokumentera: 5
Utvärdering och analys av föregående års plan mot diskriminering och kränkande behandling: 5
Utvärdering och analys av föregående års kartläggningar och sammanställningar: 6
Främjande insatser: 6
Förebyggande åtgärder: 7
Prioriterade mål detta läsår: 7
Till dig som förälder: 7
Till dig som barn: 8
Barn och vårdnadshavares delaktighet: 8
Bilagor 9
1.1 Begrepp: 9
1.2 Diskrimineringsgrunderna: 10

VARFÖR PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING?

Enligt Skolverket och gällande lagstiftning: skollagen[1] och Diskrimineringslagen[2], ska huvudmannen årligen se till att det upprättas planer mot kränkande behandling, en för varje enskild verksamhet. Syftet med planen är att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska vara ”levande” i den meningen att den ständigt ska vara aktuell i verksamhetens dagliga arbete. Planen ska enligt Skolverkets rekommendationer innehålla:

- en översikt över de mål som verksamheten har satt upp för det förebyggande arbetet
- en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkningar
- en redovisning av vilka åtgärder verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året
- en redovisning av hur åtgärderna i den föregående årsplanen har genomförts.

I planerna ska det anges vem som är ansvarig för att respektive åtgärd genomförs, samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Detta är enhetens plan för detta läsår.

FRÄMJA, FÖREBYGGA OCH ÅTGÄRDA:

Vi arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande. Det är olika arbetssätt som ser till att alla barn/elever har en trygg vardag fri från kränkande behandling och diskriminering. De olika arbetssätten innebär:

- Främjande arbete handlar till exempel om att arbeta för att alla barn och elever är lika mycket värda, att vi bemöter varandra på ett trevligt och respektfullt sätt och att alla som deltar i verksamheten är inkluderade. Verksamheten identifierar och stärker de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Det främjande arbetet genomförs oavsett om det finns aktuella problem eller inte och riktar sig till alla barn/elever.
- Förebyggande arbete handlar om att hitta och förhindra risker för utsatthet, exempelvis platser eller situationer utomhus, vid skåpen och omklädningsrum. Arbetet utgår från konkreta behov eller riskområden som verksamheten har upptäckt eller synliggjort vid kartläggning.
- Åtgärdande arbete handlar om att agera: stoppa, utreda och åtgärda då barn/elever beter sig på ett sätt som får någon att bli ledsen eller må dåligt. Barn/elever ska veta att de ska vända sig till en vuxen för att få hjälp.

[1] Skollag (2010:800) | Sveriges riksdag (riksdagen.se) Främst kap 6.
[2] Diskrimineringslag (2008:567) | Sveriges riksdag (riksdagen.se)

REGNBÅGENS VISION, ANSVAR SAMT DELAKTIGHET:

Vision: Alla ska känna sig trygga och bemötas med respekt för den man är. Alla på förskolan tar bestämt avstånd från kränkande behandling och diskriminering.

- Verksamheter som omfattas av planen: Regnbågens förskola

- Ansvariga för planen: Rektor och personal på Regnbågens förskola

- Barns delaktighet: Vi är förebilder. Alla avdelningar arbetar aktivt med att säga STOPP när något inte känns bra. Tillsammans med barnen diskuterar pedagogerna om olika känslor och hur man är en bra är kamrat. Dramatiserar med barnen, uppmärksamma när vi ser exempel på att någon är en bra kompis.

- Vårdnadshavares delaktighet: Vi strävar efter att ha en god kommunikation med vårdnadshavare och en daglig kontakt om barnets mående och trivsel. Planen läggs ut på kommunens hemsida, den kommer även finnas tillgänglig utskriven på varje avdelning.

- Personalens delaktighet: Personalen ser till att planen är ett levande dokument som diskuteras och efterlevs på förskolan, händer något på förskolan ansvarar pedagogerna att ta tag i det omgående.

- Förankring av planen: Rektor ansvarar för att alla inom förskolan känner till planen mot diskriminering och kränkande behandling. Planen publiceras på kommunens hemsida samt på Vklass.

KOMMUNENS ÖVERGRIPANDE RUTINER OCH ÅTGÄRDER VID MISSTÄNKTA KRÄNKNINGAR:

- All personal ska villkorslöst, utan dröjsmål, vid misstanke om att barn/elev blivit kränkt anmäla detta till respektive chef/rektor.
- Anmälan görs digitalt via KBI/ Draftit. (Digitalt ärendehanteringssystem för att utreda diskriminering och kränkande behandling.)
- Rektor ansvarar för att ärendet utreds skyndsamt via Draftit.
- Rektor gör en anmälan till huvudmannen via Draftit.
- Barn och utbildningsförvaltningen redovisar kontinuerligt antal fall av diskriminering och kränkande behandling på Barn- och utbildningsnämnden. Årligen görs en aggregerad uppföljning av huvudman, både av enheternas Planer mot diskriminering och kränkande behandling, samt läsårets Draftit- sammanställning.

Om ett barn/elev känner sig kränkt av någon vuxen ska detta tas på extra stort allvar då barnet kan anses stå i beroendeställning till den vuxne. Barnet eller dennes vårdnadshavare ska omedelbart kontakta/berätta för personal eller rektor.

UPPTÄCKA, ANMÄLA, UTREDA OCH DOKUMENTERA:

Enligt skollag 6 kap. 10§ är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Enl. 2 kap. 7§ diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller elev anser sig blivit utsatt för kränkande eller diskriminerande behandling, skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna

•All personal ska villkorslöst, utan dröjsmål, vid misstanke om att barn blivit kränkt anmäla detta till respektive rektor.
•Anmälan görs digitalt via KBI/ Draftit.
•Rektor ansvarar för att ärendet utreds omgående.
•Rektor gör en anmälan till huvudmannen.
Om ett barn känner sig kränkt av någon vuxen på förskolan ska detta tas på extra stort allvar då barnet kan anses stå i beroendeställning till den vuxne. Vårdnadshavare ska kontaktas och informeras.

UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖREGÅENDE ÅRS PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING:

- Vår vision har till stor del följts, vi har haft några incidenter vilket har tagits upp med berörda, med rektorn och med vårdnadshavare om barn varit inblandade.
- Alla har aktivt arbetat med hur man är en bra kompis och med värdegrunden i stort.
- Vi har läst kompisböckerna, pratat om hur vi säger stopp, synliggjort barnkonventionen, alla hjärtans dag, rocka sockorna-dagen.
- Planen har varit ett levande dokument.
- Planen har varit tillgänglig i hallen på förskolan, Vklass och på kommunens hemsida.
- Vi har genomfört utvecklingssamtal där vi stämt av med vårdnadshavare.

- Vi har försökt dela barnen i mindre grupper under dagen för att se och kunna bemöta alla barn.
- Vi bekräftar positiva handlingar hos barnen för att stärka deras självkänsla.
- Vid kränkningar har vi haft ett bra samarbete med vårdnadshavare.
- Vi tycker att vårt arbete har givit ett gott resultat, men kränkningar förekommer ändå ibland. Vi vuxna är bra på att fördela oss och vara närvarande där vi vet att kränkningar kan förekomma och vi fortsätter så.

UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖREGÅENDE ÅRS KARTLÄGGNINGAR OCH SAMMANSTÄLLNINGAR:

På förskolan har ett stort arbete genomförts kring arbetet med kränkningar och diskriminering. Alla pedagoger har fått en genomgång i användandet av DraftIt. Detta har även inkluderat återkommande diskussioner kring ärendegången. Vi har också diskuterat vad en kränkning kan vara i förskolan, hur tolkar vi barnens handlande och agerande? Diskussioner har även förts kring dialog med vårdnadshavare och hur vi kan samlas runt ett barn från olika håll för att stötta när det är svårt och barnet kan ha ett utåtagerande beteende. Samverkan med hemmet är otroligt viktigt och något vi värdesätter. Vi måste hela tiden har fokuset på barnets bästa, oavsett om barnet är eller blir utsatt. Det förebyggande arbetet är givetvis en stor del i detta.
På Regnbågens förskola har under året 13 kränkningsanmälningar skett. Majoriteten har handlat om fysiska kränkningar medan ett mindre antal är psykosociala och verbala. Vi har diskuterat vikten av att dokumentera misstänkta kränkningar för att vi ska kunna se hur, var och när de sker. Fokuset är nödvändigtvis inte på det barn som utsätter eller blir utsatt utan vi tittar på vilka förutsättningar har barnet för att agera ”rätt”, finns det återkommande rum eller tidpunkter där kränkningar sket? Utifrån detta gör vi sen tillsammans en analys för fortsatt arbete som går att ta del av i denna plan.

FRÄMJANDE INSATSER:

Under kommande verksamhetsår kommer vi att arbeta med följande; Gruppstärkande aktiviteter som rollspel, dramatisering, lekar och diskussioner. Vi strävar efter att delge vårdnadshavare kontinuerlig dokumentation på Vklass.
Våra mål är att:
- Använda ett gott språkbruk
- Ha ett trevligt bemötande gentemot varandra, både barn och vuxna
- Gruppstärkande aktiviteter
- Vi pedagoger är närvarande och medlekare och ser leken som en viktig del i barnens utveckling.
- Vi ser till att ge barnen en bred lekvariation och en

Språkrik utemiljö.
- Våra prioriterade mål är vägledande till att vi pedagoger är närvarande.

- Vi agerar även mot det som händer utanför staketet
- Vi går igenom planen vid första utvecklingsdagen och presenterar den för nya pedagoger samt vikarier efterhand som de kommer till förskolan. (sätta in planen i vikariepärm samt sätta upp i hallen).
- Vi agerar direkt när vi ser att en kollega behöver stöd i svåra situationer / vi tar hjälp när det behövs och att ordinarie personal kopplas till de barn som behöver mest stöd när vi har vikarier/ praktikanter samt att göra tydligt varför.
- Vi försöker eftersträva att bygga relationer och att se varje barn.

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER:

- Vi är närvarande där barnen är. Vi observerar och/ eller är medlekare, för att kunna hjälpa barnen att komma in i lek med andra, samt lösa konflikter. Vi sprider ut oss för att vara nära.

- Pedagoger ska vara extra uppmärksamma på lekytor där kränkningar kan ske. På följande platser och situationer finns ökad risk för kränkningar:

Undanskymda platser utomhus till exempel vid lekstugan, rutschkanan, bakom förrådet, i borgen och på framsidan. Undanskymda platser inomhus, till exempel smårum, stängda dörrar, toaletter.

- Vi pedagoger ser till det som fungerar och uppmuntrar det positiva.

PRIORITERADE MÅL DETTA LÄSÅR:

Mål	**Åtgärder/insatser** **Hur ser vi mätbara/märkbara resultat?**	**Ansvarig**	**När ska arbetet vara klart?**
Planen ska vara ett levande dokument	Göra nedslag i planen på avdelningsmötet.	Alla	Pågående hela läsåret
Se alla barnen	Checka barnstatus (hur mår barnen idag) på avdelningsmötet	Alla	Pågående hela läsåret

TILL DIG SOM FÖRÄLDER:

Om du misstänker att ditt barn eller något annat barn utsätts för diskriminering eller kränkande behandling ska du i första hand vända dig till någon i personalen. Det kan vara svårt att ta till sig att ens egna barn kränker andra barn men även i detta fall är det viktigt att prata med personalen. Alla måste ta ett gemensamt ansvar och arbeta för barnens trygghet och samhörighet.

TILL DIG SOM BARN:

En kränkning är när du blivit så illa behandlad att du känner dig ledsen, sårad eller mindre värd. En kränkande handling är en handling som du inte har bett om ska ske, det kan till exempel vara att någon slår dig, säger något elakt till dig, fryser ut dig, inte låter dig vara med eller är elak mot dig över nätet. Om du känner dig kränkt, ledsen eller sårad eller ser någon annan som är utsatt, berätta så snart som möjligt för en vuxen på skolan eller hemma.

BARN OCH VÅRDNADSHAVARES DELAKTIGHET:

Vi strävar till att den dagliga kommunikationen med vårdnadshavare fungerar. Vi strävar efter att delge vårdnadshavare med information om aktuella punkter på Vklass, informationsmöten och utvecklingssamtal. Vår förhoppning är att vårdnadshavare kan delge deras tankar och synpunkter till oss pedagoger.

BILAGOR

1.1 BEGREPP:

Diskriminering
En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Direkt diskriminering
Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Till exempel om en elev får sämre betyg och det har samband med hens etniska tillhörighet.

Indirekt diskriminering
Indirekt diskriminering är när det finns en regel som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempelvis är om alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de barn som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet
Bristande tillgänglighet är när en verksamhet inte genomför skäliga åtgärder för att en person med funktionsnedsättning ska kunna ta del av verksamheten. Ett exempel på bristande tillgänglighet kan vara att en elev med dyslexi inte får stöd i undervisningen.

Trakasserier
Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Exempel på trakasserier kan vara en lärare som hånar en elev för att han bär kippa.

Sexuella trakasserier
Med sexuella trakasserier menas ett beteende av sexuell natur som är oönskat av den som blir utsatt för det. Det kan till exempel vara att en lärare är sexuellt närgången mot en elev.

Instruktioner att diskriminera
Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Kränkande behandling
I 1 kap. skollagen och i läroplanerna används begreppet kränkande behandling brett och omfattar då alla typer av kränkningar inklusive diskriminering enligt diskrimineringslagen och även diskriminering med koppling till andra omständigheter som gäller den enskilde som person. I 1 kap.2 § Regeringsformen står att ”Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person”. I 6 kap. skollagen avgränsas kränkande behandling till att avse ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet utan att vara diskriminering

enligt diskrimineringslagen. I den här texten används begreppet ”kränkningar” för att beskriva alla typer av kränkningar som avses i 1 kap. skollagen, alltså omfattande även alla former av och grunder för diskriminering. När begreppet ”kränkande behandling” används här menar vi kränkningar såsom begreppet används i 6 kap. skollagen.[3]

1.2 DISKRIMINERINGSGRUNDERNA:

Kön

att någon är kvinna eller man. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön. Lag (2014:958).

Könsöverskridande identitet eller uttryck

att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

Etnisk tillhörighet

nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande

Funktionsnedsättning

varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Sexuell läggning:

homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Ålder

uppnådd levnadslängd.

Källa för diskrimineringsgrunderna: [4]

[3] Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda - Hur skolan kan arbeta mot trakasserier och kränkningar. Skolverket, Stockholm 2019

[4] Diskrimineringsgrunder - vad är det? | DO 2025-11-04